

**ШЕСТИ ФОРУМ ЗА КЛИМАТСКЕ ИЗГЛЕДЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ
SEECOF-6
Београд, 28 - 30. новембар 2011.**

Шести Форум о климатским изгледима за зиму 2011/2012 за Југоисточну Европу (SEECOF-6) одржава се у периоду од 28. до 30. новембра 2011. године у Београду, у организацији Подрегионалног центра за климатске промене за Југоисточну Европу (SEEVCCC) основаног у оквиру Републичког хидрометеоролошког завода и уз пуну подршку Светске метеоролошке организације (World Meteorological Organization – WMO).

Форум представља најзначајнији облик научно – техничке сарадње у изради и верификацији регионалних сезонских и вишемесечних климатских прогноза. До сада је одржано пет састанака – у Хрватској, (јуна 2008.), Мађарској, (новембра 2009.), Србији (новембра 2010.), а одржане су и две електронске седнице (у мају 2010. и мају 2011.) уз координацију Подрегионалног центра за климатске промене за Југоисточну Европу (South East European Virtual Climate Change Centre – SEEVCCC) и WMO.

SEECOF регион обухвата 18 земаља. Актуелном, SEECOF-6 присуствовали су представници 12 националних метеоролошких служби: Азербејдана, Босне и Херцеговине, Бугарске, Хрватске, Кипра, Грузије, Грчке, Израела, Молдавије, Румуније, Србије и БЈР Македоније, као и експерти за климу Светске метеоролошке организације и метеоролошких служби Велике Британије, Русије и Шпаније.

Значајан допринос SEECOF-6 у погледу обезбеђења релевантних документа, научних смерница и препорука, поред Виртуелног центра за климатске промене за Југоисточну Европу (SEEVCCC) имају и Регионални климатски центри WMO RA VI за дугорочну прогнозу (Meteo France-Француска и Roshydromet-Русија), Регионални климатски центар WMO RA VI за мониторинг климе (Deutscher Wetterdienst -Немачка), Глобални центар за прогнозу времена UK MO, Глобални центар за прогнозу времена Европског центра за средњерочну прогнозу времена (ECMWF), Национални центар за прогнозу климе и животне средине (NCEP), САД, као и Националне Хидрометеоролошке службе свих земаља SEECOF региона.

Након дводневног рада експерата донета је заједничка изјава о изгледима времена за зимску сезону 2011 – 2012. за регион Југоисточне Европе и Кавказа. Њој је претходила процена остварљивости изгледа времена за лето 2011. донета на претходном SEECOF-5.

*ПРОЦЕНА ОСТВАРЉИВОСТИ ИЗГЛЕДА ВРЕМЕНА ЗА ЛЕТЊУ СЕЗОНУ 2011. ЗА
ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ И КАВКАЗА*

На основу регионалних и подрегионалних продуката праћења климе као и националних климатских извештаја, са задовољством можемо констатовати да су се прогнозиране вредности температуре за лето 2011, донете на SEECOF-5, оствариле у већем делу региона, осим на крајњем истоку и западу Турске и у Албанији.

Измерене летње количине падавина показују добро слагање са прогнозираним вредностима. То се посебно односи на предвиђен мањак падавина у јужном делу Грчке, централном и источном Медитерану и источном делу Кавказа, као и на вишак падавина у појединим планинским подручјима региона. За већи део Балканског полуострва и североисточни део Егејског мора прогноза је била мање успешна.

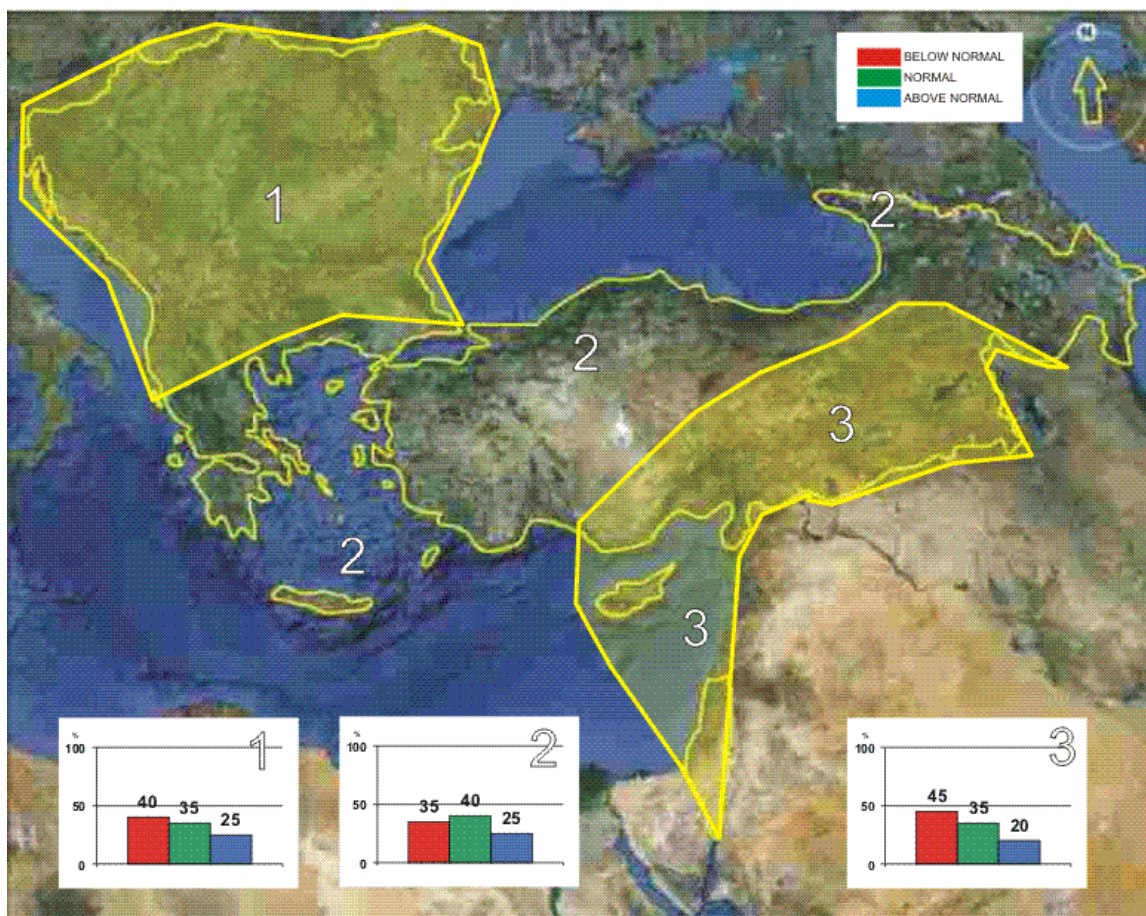
ИЗГЛЕДИ ВРЕМЕНА ЗА ЗИМСКУ СЕЗОНУ 2011/2012. ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ И РЕГИОН КАВКАЗА (SEE&C)

-ЗАЈЕДНИЧКА ИЗЈАВА-

Ова прогноза заснива се на резултатима динамичких и статистичких модела, као и познатих телеконекција климатских карактеристика великих размера.

Размера распорострањености снежног покривача и температура површине мора у северном Атлантику налазе се међу модовима климатске варијабилности великих размера које ће, како се очекује, ове зиме утицати на климу југоисточне Европе. Недавно осмотрене вредности ових величина најчешће су повезане са зоналним струјањем изнад Европе током зиме. Такође, умерени услови везани за La Niña, који се у скорије време јављају у тропском делу Пацифика и за које се предвиђа да ће се наставити током зиме, вероватно ће утицати на циркулације великих размера над SEECOF регионом. Поред тога, неколико модела опште циркулације предвиђају сличну, зоналну, сезонску расподелу притиска.

Последице по температуру и падавине у региону разликују се због утицаја локалних чинилаца. Мапе показују усаглашену прогнозу вероватноће за терцилне категорије аномалија сезонских средњих вредности температура и падавина, у односу на период 1971-2000. године.

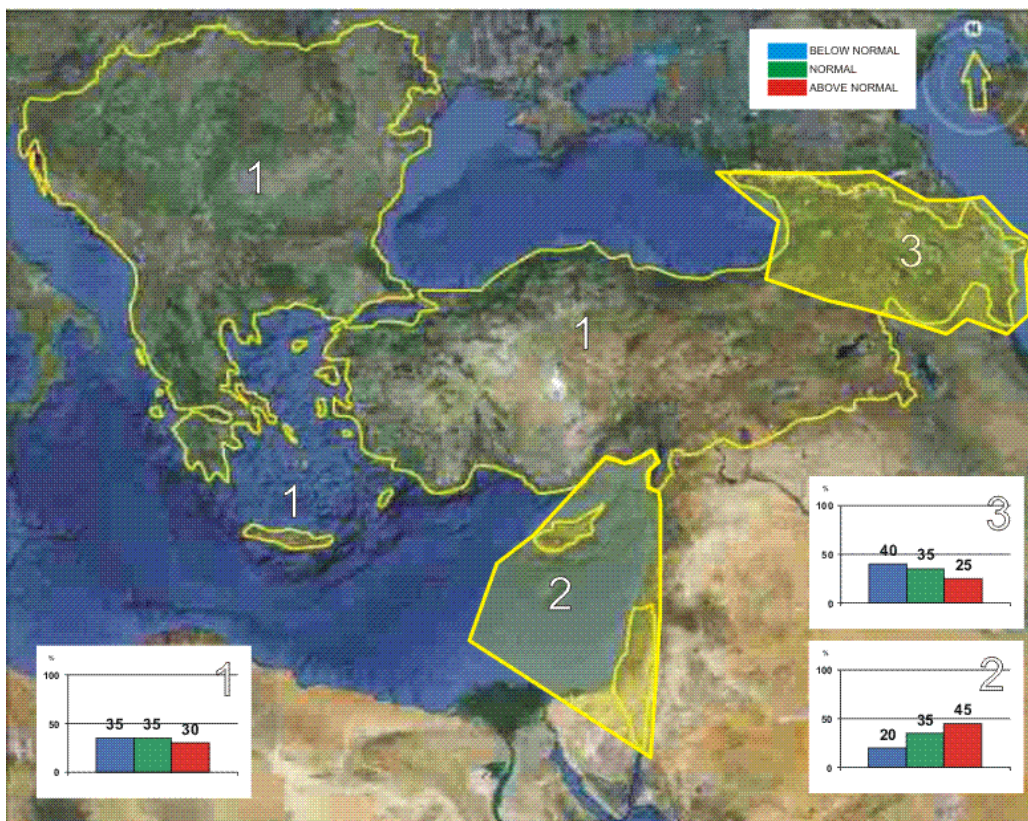
Слика 1: Графички приказ прогнозе падавина за зиму 2011/2012

Укратко, тренутно расположиви материјал указује на повећану могућност да ће изнад већег дела Балканског полуострва (изузев крајњих јужних делова Балкана) и у области источног Медитерана и југоисточних делова Турске, средње зимске количине падавина бити ниже од вишегодишњег просека. У осталом делу SEECOF региона локални фактори ће условити да средње зимске количине падавина буду највероватније близу нормале. При томе, мора се нагласити да чак и у случају да укупна средња зимска количина падавина буде испод вишегодишњег просека, ипак су могући краткотрајни периоди интензивних падавина.

Током ове зиме, веће су неизвесности везане за регионална предвиђања температура, него за падавине. Наиме, на Кавказу је већа вероватноћа да средње зимске температуре буду испод, него близу или изнад просека. Насупрот томе, у области источног Медитерана и Израела, према предвиђањима, постоји највећа вероватноћа да средње зимске температуре буду више од просека.

У осталом делу SEECOF региона неизвесност при предвиђању је велика. Могућности да средње зимске температуре буду испод, близу или изнад вишегодишњег просека приближно су једнаке. При томе су повремено могући периоди са температурама испод просека, али је мало је вероватно да ће бити хладно као прошле зиме.

Слика 2: Графички приказ температурних изгледа за зиму 2011/2012

Све додатне информације о прогностичким сигнаlima, краткорочнијим ажурираним прогнозама и упозорењима, заједно са детаљима о методологији и вештини дугорочног прогнозирања времена, биће доступни током зиме посредством националних метеоролошких служби.

*Графички приказ климатских изгледа у овом извештају служи искључиво као смерница и не подразумева никакав став у вези са правним статусом било које земље, територије, града или области и њихових власти, нити у вези са разграничавањем и њиховим границама.